

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

אל: ועדת העבודה והרווחה, הכנסת

תאריך: דצמבר 2025

עמדת האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת

בנושא: הצעת תקנות שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות, התשפ"ד-2024

פרק ג' - הגורם המאבחן, דרכי האבחון והערכת רמת התמיכה

תקציר מנהלים

האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת מביעה התנגדות נחרצת להדרת קלינאי תקשורת מהגדרת "הגורם המאבחן" בהצעת התקנות לחוק שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות. החרגה זו מהווה פגיעה חמורה בזכויות אנשים עם מוגבלויות תקשורת, בבריאות הציבור, במעמד המקצועי של קלינאי התקשורת ובתקני טיפול מקובלים בעולם המערבי.

הדרת קלינאי תקשורת מתהליך האבחון והערכה, סותרת את הסטנדרטים הבינלאומיים המוגדרים על ידי הארגון האמריקאי לשמיעה, דיבור ושפה (ASHA) ועל ידי האיגוד הבינלאומי לקלינאות תקשורת (IALP), ופוגעת באוכלוסיות המוחלשות ביותר במדינת ישראל.

במסמך זה:

1. נפרט את הרקע וההקשר לעמדת האגודה
2. נסקור ונפרט את הסטנדרטים הבינלאומיים
3. נשווה לנהוג במדינות שונות בעולם המערבי
4. נתאר את הפגיעה הצפויה באנשים עם מוגבלויות תקשורת, בשל הדרת קלינאי תקשורת מצוות האבחון וההערכה
5. נפרט את עמדתנו בצורך בשינוי בהתייחסות לסעיפים ספציפיים בהצעת התקנות
6. נגדיר סט של המלצות ודרישות בניסוח החוק המוצע.

1. רקע והקשר

חוק שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות, התשפ"ב-2022, נועד לעגן את זכותם של אנשים עם מוגבלות לקבל שירותי רווחה מותאמים. החוק מגדיר "גורם מאבחן" כ"איש מקצוע או צוות של אנשי מקצוע" שתפקידו לבצע אבחון והערכה של רמת תמיכה. ההצעה הנוכחית לתקנות

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

מדירה את קלינאי התקשורת מהגדרת הגורם המאבחן, דווקא במוגבלויות שאבחון והערכתן מהווים את ליבת ההכשרה והסמכות המקצועית שלהם, ואת תחומי האחריות המרכזיים והבלעדיים שלהם בכל מדינות העולם המפותחות.

בטיוטה של תקנות שירותי הרווחה לאנשים עם מוגבלות, התשפ"ה 2025, נפקד מקומם של קלינאי תקשורת כגורם מקצועי מאבחן בתחומים שנמנים עם תחומי הליבה המקצועיים של קלינאי תקשורת: אוטיזם (סעיף 9 בטיוטה), מוגבלות שכלית התפתחותית (סעיף 10), ומוגבלות מוטורית (סעיף 12).

מדובר בהחרגה חסרת תקדים שסותרת את כל הסטנדרטים המקצועיים הבינלאומיים ופוגעת באופן ישיר באנשים עם הפרעות תקשורת, שפה, דיבור ובליעה - אוכלוסיות שהן בין המוחלשות והפגיעות ביותר במדינת ישראל.

2. תחום האחריות המקצועי של קלינאי התקשורת – סטנדרטים והגדרות

מקצועיות בינלאומיות

2.1. ארגון ASHA (האגודה האמריקאית לשמיעה, דיבור ושפה)

ASHA-הארגון המקצועי הגדול בעולם בתחום קלינאות התקשורת עם למעלה מ-241,000 חברים, מגדיר בבירור את תחומי האחריות של קלינאי תקשורת. ב **Scope of Practice** (2016), **Speech-Language Pathology** in נקבע כי: (טקסט נטוי להלן, הוא תרגום מהמקור. המקור מופיע כלשונו בנספחים בהתאמה)

"קלינאי תקשורת בעלי מומחיות באבחון של הפרעות תקשורת ובליעה. הפרעות תקשורת, דיבור, שפה ובליעה יכולות להתרחש באופן התפתחותי, כחלק ממצב רפואי, או באופן מבודד...." (ראו נספח 1)

המסמך מפרט כי תהליך האבחון כולל, בין היתר, אבחון תפקודי:

"תהליך ההערכה משתמש במסגרת ה-ICF, הכוללת הערכה של תפקוד הגוף, המבנה, הפעילות והשתתפות, בהקשר של גורמים סביבתיים ואישיים. תהליך ההערכה יכול לכלול, אך אינו מוגבל לתצפית התנהגותית מתאימה תרבותית ולשונית וכלים סטנדרטיים ו/או התייחסותיים; שימוש במכשור; סקירת רשומות, היסטוריה רפואית ותוצאות בדיקות קודמות; ושיחה עם האדם ו/או המשפחה לצורך מתן הנחיה לקבלת החלטות." (ראו נספח 2)

מקור ASHA (2016). *Scope of Practice in Speech-Language Pathology*. Available

from: <https://www.asha.org/policy/sp2016-00343/>

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

דפוסי הפרקטיקה המועדפים של ASHA

"קלינאי תקשורת עשויים לבצע הערכות אלה באופן אינדיבידואלי או כחברים בצוותים שיתופיים... ההערכה מבוצעת כדי לזהות ולתאר נקודות חוזק וחולשה בסיסיות הקשורות לגורמים של דיבור, שפה, קוגניציה ו/או בליעה... אבחון של הפרעת דיבור, שפה, תקשורת קוגניטיבית ו/או בליעה." (ראו נספח 3)

מקור: ASHA (2004). *Preferred Practice Patterns for the Profession of Speech-Language Pathology*. Available from: <https://www.asha.org/policy/pp2004-00191/>

תפקידי קלינאי תקשורת באבחון הפרעות בספקטרום האוטיזם

ASHA קובע עוד:

"לקלינאי תקשורת יש אחריות לאבחון והערכה של אוטיזם... קלינאי תקשורת שהוכשר בקריטריונים הקליניים להפרעות בספקטרום האוטיסטי, כמו גם בשימוש בכלי אבחון והערכה אמנים ותקפים עבור אנשים עם הפרעות בספקטרום האוטיסטי, ושיש לו ניסיון באבחון הפרעות התפתחותיות, יכול לאבחן הפרעות אלה..." (ראו נספח 4)

מקור: ASHA (2006). *Guidelines for Diagnosis, Assessment, & Treatment of Autism Spectrum Disorders*.

2.2 IALP (האיגוד הבינלאומי לקלינאות תקשורת)

ה IALP (International Association of Communication Sciences and Disorders) הוא ארגון עולמי המייצג יותר מ-300,000 קלינאי תקשורת ב-40 מדינות ברחבי העולם, ופועל בשיתוף פעולה עם ארגון הבריאות העולמי (WHO) ו-UNESCO.

במסמך IALP Guidelines for Initial Education in Speech-Language Pathology (2022), מוגדר בבירור את תפקידם של קלינאי תקשורת בהערכה תפקודית של אנשים עם הפרעות בתקשורת:

"עיקר הטיפול של קלינאי תקשורת הוא לוודא שאנשים שצריכים למקסם את תפקודי תקשורת והבליעה שלהם כדי לשפר את איכות חייהם והשתתפותם החברתית יקבלו את הטיפול הטוב ביותר האפשרי. כדי להשיג מטרות אלה, המעורבות של קלינאי תקשורת

בתחום תקשורת/בליעה היא במניעה, הערכה, התערבות, ניהול ומחקר מדעי של תקשורת אנושית טיפוסית ולא טיפוסית, האכלה ובליעה." (ראו נספח 5)

בנוגע לאבחון והערכה, IALP מפרט:

"הערכה היא תהליך מתמשך, ובמקרים רבים תכלול שיתוף פעולה עם דיסציפלינות אחרות. אבחנה מושגת באמצעות בדיקה אובייקטיבית, תצפית, והתייעצויות עם האדם/בני משפחה, ואנשי מקצוע אחרים לפי הצורך והנחיצות. זה מוביל להשערה לגבי אופי ומשך ההתערבות המיועדת." (ראו נספח 6)

התוכן האקדמי הנדרש לפי IALP כולל:

"תיאוריות של ייסוד/שיקום/שיפור מסייע של תפקוד דיבור, שפה ובליעה, מתודולוגיות הערכה, טיפול ומניעה עבור: (א) דיבור ושפה התפתחותיים לא טיפוסיים ונזק דיבור ושפה נרכש, ושפה חברתית/פרגמטית לא טיפוסית; (ב) קול ותהודה, (ג) שטף, (ד) בליעה (דיספגיה) והאכלה, (ה) קריאה וכתיבה ופרקסיס קשור, (ו) ניר-התפתחות וניר-קוגניציה... שיטות ומשאבים מתאימים תרבותית ולשונית להערכה, אבחון והתערבות." (ראו נספח 7)

מקור: IALP (2022). Guidelines for the Initial Education of Communication and Swallowing Professionals.

לימודי הפרעות בתקשורת מכשירים את הסטודנטים באופן מעמיק ורחב לעסוק בכל התחומים האלה, ובכללם אבחון והערכה של מוגבלות שכלית התפתחותית, הפרעות מוטוריות ועוד רבים

3. השוואה בינלאומית

3.1. ארצות הברית

בארה"ב, קלינאי תקשורת (Speech-Language Pathologists) הם בעלי רישיון עצמאי ומוסמכים לבצע:

- אבחונים מלאים של הפרעות תקשורת
- קביעת אבחנות (diagnoses)
- תכנון תוכניות טיפול
- ייעוץ לגורמים אחרים

הסמכות המקצועית של קלינאי תקשורת מוכרת על ידי מערכת הבריאות, מערכת החינוך, ומערכת הביטוח הלאומי (Medicare/Medicaid).

3.2. בריטניה

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

בבריטניה Speech and Language Therapists, רשומים ב Health & Care Professions Council (HCPC) כמקצוע בריאות מוסדר (regulated health profession) ומוסמכים באופן מלא לבצע אבחון והערכה.

3.3. אוסטרליה

באוסטרליה Speech Pathologists, הם חלק ממערכת הבריאות הציבורית ומוכרים כמבצעי אבחונים מקצועיים עצמאיים.

3.4. מסקנה

ישראל היא המדינה המפותחת היחידה בעולם המערבי שמתכננת להדיר קלינאי תקשורת מתהליך האבחון וההערכה של אנשים עם מוגבלויות תקשורת. זוהי חריגה חמורה מסטנדרטים בינלאומיים שתפגע קשות באוכלוסיות המוחלשות ביותר.

4. החומרה באי-הכללת קלינאי תקשורת בתקנות

4.1. פגיעה באנשים עם מוגבלויות תקשורת

מוגבלויות תקשורת כוללות:

- הפרעות שפה
- ליקויי דיבור והיגוי לרבות ליקויים מוטוריים (ארטיקולציה, אפרקסיה, דיסארטריה)
- הפרעות שטף דיבור (גמגום)
- הפרעות קוגניטיביות-תקשורתיות (לאחר שבץ מוחי, טראומה, דמנציה)
- הפרעות בליעה (דיספגיה)
- הפרעות תקשורת באוטיזם
- הפרעות בשמיעה, וחרשות
- עיכובים התפתחותיים בתקשורת
- מוגבלות שכלית התפתחותית

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

אלו האוכלוסיות המוחלשות ביותר במדינת ישראל, הכוללות ילדים עם עיכובים התפתחותיים, ילדים ומבוגרים בספקטרום האוטיזם, אנשים אחרי שבץ מוחי, חולי פרקינסון ומחלות ניווניות אחרות, אנשים לאחר טראומת ראש, פצועי מלחמה ופעולות איבה ועוד.

הדרת קלינאי תקשורת מתהליך האבחון פירושה:

1. אי-זיהוי או זיהוי מאוחר של הפרעות תקשורת שעלול להוביל לנזק בלתי הפיך

בהתפתחות

2. אבחונים לא מקצועיים או חלקיים על ידי גורמים ללא הכשרה מתאימה

3. פגיעה בזכות הבסיסית לקבלת שירותי רווחה ובריאות מתאימים כפי שמוגדרים

בסטנדרטים בינלאומיים

4. הכבדה על משפחות שיידרשו לפנות למסגרות פרטיות יקרות

5. העמקת אי-שוויון חברתי אנשים ממעמד סוציו-אקונומי נמוך יסבלו מפגיעה חמורה

ביותר

6. הארכה בלתי סבירה של זמני ההמתנה לאבחון בשל הדרה של אלפי קלינאי

תקשורת בעלי כישורים מתאימים לאבחון אנשים עם הלקויות האמורות

4.2 סתירה לסטנדרטים בינלאומיים

הדרת קלינאי תקשורת מתהליך האבחון סותרת באופן ישיר את הסטנדרטים המקצועיים הבינלאומיים:

- ASHA מגדיר באופן חד-משמעי שאבחון הפרעות תקשורת הוא תפקיד מרכזי של קלינאי תקשורת
 - IALP מדגיש שאבחון והערכה הם חלק בלתי נפרד מתפקיד קלינאי התקשורת
 - מדינות מפותחות בעולם (ארה"ב, קנדה, בריטניה, אוסטרליה, מדינות אירופה) מכירות בסמכות המקצועית של קלינאי תקשורת באבחון והערכה
- על מדינת ישראל להיות מחויבת לסטנדרטים בינלאומיים אלו, במיוחד כאשר מדובר באוכלוסיות מוחלשות.

4.3 פגיעה בבריאות הציבור

כתובת: האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת, היען 4 קדימה
חשבוניות / קבלות / תשלומים ל: ת.ד. 716 סניף הל"ה, גבעתיים 5310602

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

אבחון והערכה של הפרעות תקשורת ובליעה **הם תהליכים מורכבים הדורשים הכשרה אקדמית וקלינית מקיפה**. קלינאי תקשורת עוברים הכשרה של תואר ראשון (3.5 שנים) מפוקח ע"י המל"ג, ו-1000 שעות התנסות קלינית תחת הדרכה מוסמכת. חלקם הגדול בעלי תואר שני ואף שלישי, והם מקפידים על הכשרה מתמשכת לאורך כל החיים המקצועיים. כמומחים בתחומי הידע הרלבנטיים קלינאי תקשורת מוסמכים לאבחן את הקשיים התפקודיים הנובעים מאוטיזם, מוגבלות שכלית התפתחותית, מוגבלות קלוגניטיבית-נירופסיכולוגית, מוגבלות מוטורית (בהקשר של אברי הדיבור ובליעה), עיכוב התפתחותי, ומוגבלות שמיעה.

העברת תהליך האבחון לגורמים שאינם בעלי הכשרה מתאימה תגרום ל:

- אבחונים שגויים או חסרים
 - טיפולים לא מתאימים
 - החמרת מצבם של חולים
 - עלויות כלכליות גבוהות יותר לטווח הארוך
- דוגמה קונקרטית:** הערכת בליעה (דיספגיה) היא תהליך מורכב שדורש ידע באנטומיה, פיזיולוגיה, ניורולוגיה ושימוש במכשור מיוחד. **העברת האחריות לגורם שאינו מוסמך עלולה לגרום לחנק או לאספירציה (חדירת מזון לריאות) שעלולים להוביל למוות.**

5. פירוט התייחסות לסעיפים ספציפיים בהצעת התקנות

5.1. הכללת קלינאי תקשורת כמקצוע חובה בצוותי אבחון בתחומים שבהם התקנות החדשות עדיין מדירים אותם

למרות שיפור מסוים בטיוטה המעודכנת, קיימים תחומים שבהם לא הוכללו קלינאי תקשורת באופן מספק — אף שמדובר בתחומי ליבת סמכות מקצועית בישראל ובעולם.

א. מוגבלות שכלית-התפתחותית (סעיף 10)

בסעיף 10(א), המתייחס לאבחון מוגבלות שכלית-התפתחותית, מופיעים פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, מרפאים בעיסוק ורופאים, אך קלינאי תקשורת אינם מופיעים כלל,

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

גם כאשר האבחון כולל מרכיבי שפה, תקשורת, תפקוד קוגניטיבי-תקשורתי ותפקודי הסתגלות.

דרישת האגודה:

להוסיף את קלינאי התקשורת לרשימת אנשי המקצוע המורשים להיות חלק מצוות האבחון הרב-מקצועי, בשים לב לכך שהערכת שפה, תקשורת ויכולות פרגמטיות היא קריטית לקביעת תפקוד אינטלקטואלי והסתגלותי.

ב. הערכת רמת תמיכה (סעיף 17)

התקנות מגבילות את הסמכת ההערכה לפסיכולוגים, עובדים סוציאליים ומרפאים בעיסוק בלבד.

הדרה זו אינה עולה בקנה אחד עם הסטנדרטים של ASHA ו־IALP ולמעשה עלולה למנוע הערכת תקשורת שהיא חלק בלתי נפרד מרמת התפקוד וההסתגלות.

דרישת האגודה:

להוסיף את קלינאי התקשורת לרשימת כלל המקצועות המוסמכים לבצע הערכה של רמת תמיכה, בכפוף להכשרה מוסדרת מטעם משרד הרווחה.

5.2. הבהרת תחומי האחריות של קלינאי התקשורת במוגבלות קוגניטיבית-

נירופסיכולוגית (סעיף 11)

האגודה מברכת על כך שבסעיף 11(א)(7) נכלל קלינאי תקשורת כחבר בצוות האבחון. עם זאת, יש להבטיח כי תהליכי האבחון יאפשרו:

הערכה תקשורתית מלאה כחלק מהערכת התפקוד: בחינה של אפזיות, קשיי פרגמטיקה, קשיי הבנה והפקת שפה – תסמינים המאפיינים חלק ניכר מהאוכלוסייה עם פגיעות נירולוגיות.

דרישת האגודה:

הבהרה מפורשת שהאבחון יכלול הערכה תקשורתית מקצועית מלאה בידי קלינאי תקשורת כחלק מהבדיקה התפקודית-הסתגלותית.

5.3. הרחבת ההכללה של קלינאי התקשורת באבחון עיכוב התפתחותי (סעיף 15)

בסעיף 15, קלינאי תקשורת נכללים כגרום מאבחן לגילאי 2–7 בלבד, אולם לא ניתנה כל התייחסות לתחום ההתפתחות השפתי-תקשורתי בגילאי לידה-שנתיים – אף שמדובר בליבת הסמכות של המקצוע.

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

דרישת האגודה:

להוסיף קלינאי תקשורת כגורם מאבחן גם בגילאי 0–2, לצד הרופא ההתפתחותי, לאור השכיחות הגבוהה של עיכוב שפתי בשנים הראשונות והתפקיד הקריטי של איתור מוקדם.

5.4. שילוב קלינאי תקשורת כחובה בתהליכי אבחון הקשורים באוטיזם (סעיף 9)

למרות שתקנות האוטיזם קובעות שמי שמאבחן הם פסיכולוג ורופא בלבד – בפועל, תקשורת, שפה ופרגמטיקה מהוות את אחד מסימני ההיכר המרכזיים לאבחון ASD. במדינות רבות (ארה"ב, בריטניה, אוסטרליה) קלינאי תקשורת (SLPs) הם גורם מקצועי הכרחי בצוות האבחון.

דרישת האגודה:

לחייב השתתפות קלינאי תקשורת בכל אבחון ASD, לפחות בהיבט ההערכה השפתית-תקשורתית והתפקודי, כחלק בלתי נפרד מדוח האבחון.

6. המלצות ודרישות

האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת דורשת:

6.1. הכללה מיידיית של קלינאי תקשורת

תיקון התקנות המוצעות כך שיכללו את קלינאי התקשורת באופן מפורש כ"גורם מאבחן" עבור כל סוגי המוגבלויות הקשורות לתקשורת, שפה, דיבור, קול, בליעה ושמיעה, ולתפקוד של אנשים בעלי מוגבלויות אלה. ובתוך כך, המפורט בסעיף 5 שלעיל:

- הוספת קלינאי תקשורת כגורם מאבחן מחויב במוגבלות שכלית-התפתחותית.
- הוספת קלינאי תקשורת כמוסמכים לבצע הערכת רמות תמיכה (סעיף 17).
- הרחבת הסמכת קלינאי תקשורת לאבחון עיכוב התפתחותי בכל הגילאים, כולל 0–2.
- עיגון תפקיד קלינאי תקשורת במלואו תחת אבחון ASD.

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

- הבהרה שבכל תחום נזירולוגי/קוגניטיבי יידרש אבחון שפה ותקשורת בידי קלינאי תקשורת.

6.2. הגדרה ברורה של תחומי אחריות

קביעה מפורשת בתקנות כי:

- קלינאי תקשורת מוסמך לבצע אבחון מלא של הפרעות תקשורת, שמיעה, שפה, דיבור, קול ובליעה ושל המגבלות התפקודיות הנובעות מהפרעות בתחומים אלה.
- קלינאי תקשורת מוסמך להעריך רמת תמיכה נדרשת בתחומים אלה
- חוות דעת של קלינאי תקשורת היא מרכיב חובה בתהליך ההכרה עבור אנשים עם מוגבלויות תקשורת המפורטות בתקנות שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות
- יש לקבוע כי בכל תחום שבו לקלינאי תקשורת יש תפקיד אבחוני (שמיעה, תקשורת, קוגניציה-תקשורתית, עיכוב שפתי, בליעה ושמיעה), קלינאי תקשורת יהיו חייבים להיות חתומים על חלקם בדוח האבחון.

6.3. הכרה בסמכות מקצועית

הבטחת הכרה רשמית בסמכות המקצועית של קלינאי תקשורת בהתאם לסטנדרטים בינלאומיים (ASHA, IALP).

6.4. שיתוף פעולה בין-מקצועי

קביעת מנגנונים לשיתוף פעולה בין קלינאי תקשורת לבין גורמים מקצועיים אחרים (רופאים, פסיכולוגים, מרפאים בעיסוק, פיזיותרפיסטים) לצורך אבחון והערכה מקיפים.

6.5. מעקב והערכה

קביעת מנגנון מעקב להבטחת יישום נאות של התקנות ומניעת פגיעה באנשים עם מוגבלויות תקשורת.

7. סיכום

הדרת קלינאי תקשורת מתהליך האבחון וההערכה בחוק שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות היא טעות חמורה שתגרום נזק בלתי הפיך לאנשים עם מוגבלויות תקשורת - אוכלוסיה מוחלשת ופגיעה במיוחד.

מדובר בסתירה בוטה לסטנדרטים בינלאומיים כפי שמוגדרים על ידי הארגונים המקצועיים המובילים בעולם (ASHA, IALP) ובחריגה מהנהוג בכל המדינות המפותחות.

האגודה הישראלית
של קלינאי התקשורת

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

אנו קוראים לחברי ועדת העבודה והרווחה לפעול באופן מיידי לתיקון הטעות הזו, ולהכליל את קלינאי התקשורת כגורם מאבחן מרכזי בתחומי התקשורת, השפה, הדיבור, הקול והבליעה.

הזכות של אנשים עם מוגבלויות לקבל אבחון והערכה מקצועיים היא זכות בסיסית שאסור להתפשר עליה.

בברכה,

פרופ' לימור לביא, יו"רית משותפת ד"ר שבע סלמון, יו"רית משותפת

האגודה הישראלית של קלינאי תקשורת

העתקים:

גב' אורלי ברגרזון-ביטון, קלינאית תקשורת ארצית, משרד הבריאות

גב' פרידה קורנברוט, קלינאית תקשורת ראשית, משרד הרווחה.

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 :טלפקס office@ishla.org.il www.ishla.org.il

נספח 1,2

"Speech-language pathologists have expertise in the **differential diagnosis of disorders of communication and swallowing**. Communication, speech, language, and swallowing disorders can occur developmentally, as part of a medical condition, or in isolation... **Competent SLPs can diagnose communication and swallowing disorders** but do not differentially diagnose medical conditions." (ASHA, 2016)

"The **assessment process** utilizes the ICF framework, which includes **evaluation of body function, structure, activity and participation**, within the context of environmental and personal factors. The **assessment process can include**, but is not limited to, culturally and linguistically appropriate **behavioral observation and standardized and/or criterion-referenced tools; use of instrumentation; review of records, case history, and prior test results**; and interview of the individual and/or family to guide decision making." (ASHA, 2016)

: ASHA (2016). *Scope of Practice in Speech-Language Pathology*. Available from: **מקור**
<https://www.asha.org/policy/sp2016-00343/>

נספח 3

"Speech-language pathologists may perform these assessments individually or as members of collaborative teams... **assessment is conducted to identify and describe** — underlying strengths and weaknesses related to speech, language, cognitive and/or swallowing factors... **Diagnosis of a speech, language, cognitive-communication and/or swallowing disorder**." (ASHA, 2004)

: ASHA (2004). *Preferred Practice Patterns for the Profession of Speech-Language Pathology*. Available from: <https://www.asha.org/policy/pp2004-00191/> **מקור**

נספח 4

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

"Language pathologists are **independent health care providers who have responsibilities at the levels of screening (Level 1), diagnosis and evaluation (Level 2) of autism...** The SLP who has been trained in the clinical criteria for ASD, as well as in the use of reliable and valid **diagnostic and assessment tools** for individuals with ASD, and who is experienced in **diagnosis of developmental disorders, may be qualified to diagnose these disorders as an independent professional.**" (ASHA, 2006)

מקור: ASHA (2006). *Guidelines for Diagnosis, Assessment, & Treatment of Autism Spectrum Disorders*. Available from:

<https://faculty.washington.edu/jct6/ASHAGuideLinesAutismAssessmentScreening.pdf>

נספח 5

"The central concern of the profession of CSD is that people who need to maximize communication and swallowing function to improve their quality of life and social participation should receive the best possible service. To achieve these goals, the communication/swallowing professional's involvement is in the prevention, assessment, intervention, management and scientific study of typical and atypical human communication, feeding and swallowing (dysphagia)." (IALP, 2022, p. 17)

בנוגע לאבחון והערכה IALP, מפרט:

"Assessment is a continuing process, and in many instances will involve collaboration with other disciplines. A diagnosis is reached through objective testing, observation, and consultations with the person/family members, and other professionals as appropriate and necessary. This leads to a hypothesis about the nature and duration of targeted intervention." (IALP, 2022, p. 18)

התוכן האקדמי הנדרש לפי IALP כולל:

"**Theories of the assisted establishment/recovery/enhancement** of speech, language and swallowing function, **assessment, treatment and prevention methodologies** for: (a) atypical developmental speech and language and acquired speech and language damage, and atypical social/pragmatic language; (b) voice and resonance, (c) fluency,

The Israeli Speech Hearing and Language Association
04-9075556 טלפקס: office@ishla.org.il www.ishla.org.il

(d) swallowing (dysphagia) and feeding, (e) reading and writing and related praxis, (f) neurodevelopment and neurocognition... **Culturally and linguistically appropriate methods and resources for assessment, diagnosis and intervention.**" (IALP, 2022, p. 7-8)

: IALP (2022). *Guidelines for the Initial Education of Communication and Swallowing Professionals*. Available from: <https://ialp-org.com/wp-content/uploads/2024/09/IALP-Guidelines-for-Initial-Education-of-SLT-final.pdf>

נספח 7

ריכוז מקורות עיקריים:

1. **ASHA (2016).** *Scope of Practice in Speech-Language Pathology*. Available from: <https://www.asha.org/policy/sp2016-00343/>
2. **ASHA (2004).** *Preferred Practice Patterns for the Profession of Speech-Language Pathology*. Available from: <https://www.asha.org/policy/pp2004-00191/>
3. **ASHA (2006).** *Guidelines for Diagnosis, Assessment, & Treatment of Autism Spectrum Disorders*. Available from: <https://faculty.washington.edu/jct6/ASHAGuideLinesAutismAssessmentScreening.pdf>
4. **IALP (2022).** *Guidelines for the Initial Education of Communication and Swallowing Professionals*. Available from: <https://ialp-org.com/wp-content/uploads/2024/09/IALP-Guidelines-for-Initial-Education-of-SLT-final.pdf>

